

Tarkemmat ohjeet opettajalle:

Osaamisen esiin tuominen voi olla monelle opiskelijalle haastavaa, ja paljon osaamista voi jäädä mainitsematta ja kirjaamatta. Osaamisen kartoittaminen vaatii usein paljon keskustelua ja puhututtamista. Esimerkiksi opiskelija voi **työhistoriastaan** painottaa jotakin tiettyä ajanjaksoa, työtehtävää tai ammattia ja jättää mainitsematta muut tekemänsä työt. Monella maahanmuuttajalla saattaa olla jo varhain hankittua monenlaista työkokemusta, sillä monissa maissa on tyypillistä, että lapset työskentelevät jo nuorena sukulaistensa apuna heidän yrityksissään. Opintoihin hakiessa ja osaamisen tunnistamisen kohdalla kaikki työhistoria olisi kuitenkin hyvä tuoda esiin.

Lisäksi opiskelijoilla voi olla **harrastuksia**, joita he eivät osaa tuoda heti esiin. Esimerkiksi joku opiskelija saattaa olla taitava valokuvaaja, jolla on paljon kokemusta esimerkiksi hääkuvaajana toimimisesta, tai vapaa-ajallaan ommella vaatteet sekä itselleen että ystävilleen.

Erityisesti osio ”**muu osaaminen ja vahvuudet**” tarvitsee usein paljon keskusteluttamista. Opiskelijat eivät aina osaa tuoda kaikkea osaamistaan esiin, koska eivät miellä sitä merkitykselliseksi. Esimerkiksi pitkään kotona olleiden äitien kanssa on hyvä käydä keskustelua siitä, millaisia taitoja kotona olo on kartuttanut.

Opiskelijaa kannattaa myös kannustaa osallistumaan aktiivisesti yhteiskunnan toimintaan ja kirjaamaan se myös portfolioonsa **aktiivisuus yhteiskunnassa** -kohtaan. Vapaa-ajallaan aktiivinen maahanmuuttaja erottuu usein positiivisesti muiden hakijoiden joukosta. Aktiivisuutta voi olla monenlainen vapaaehtoistoiminta, kuten esimerkiksi vanhusten auttaminen palvelutalossa tai säännöllinen osallistuminen koulun vanhempaintoimintaan.

Portfoliopohjaa kannattaa muokata opiskelijalle sopivaksi. Turhia välilehtiä on hyvä poistaa ja tarpeellisia lisätä. Esimerkiksi vasta maahan muuttaneella henkilöllä ei välttämättä ole vielä mitään mainittavaa ”aktiivisuus yhteiskunnassa”- kohtaan. Myös välilehtien järjestyksellä voi korostaa opiskelijan osaamista. Esimerkiksi pitkän työhistorian omaavan henkilön kannattaa esittää työhistoriansa ennen koulutusta.